

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj 65 0 P 779053 20 Spp
Sarajevo, 02.09.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 08.06.2020. godine, na osnovu odredbi člana 61. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15-u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 02.09.2020. godine donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj 65 0 P 779053 19 P koje glasi:

„Da li je u situaciji kada u ugovoru o kreditu je naznačeno da korisnik kredita plaća naknadu na ime troškova obrade kredita, a da ti troškovi nisu iskazani u čemu se sastoje, odnosno u slučaju kada ti troškovi predstavljaju administrativne troškove banke i trošak radnika banke koji su kod banke u stalnom radnom odnosu, te u situaciji kada banka prilikom plasmana kredita odmah prisvoji iznose od korisnika kredita na ime ove naknade, ova ugovorna odredba ništava, odnosno suprotna članu 1065., 12., 15., 46. i 47. Zakona o obligacionim odnosima, te da li je banka imala pravo naplaćivati ovu naknadu.“

O b r a z l o Ź e n j e

Dopisom od 08.06.2020. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 10.06.2020. godine, Općinski sud u Sarajevu dostavio je ovom sudu, a po prijedlogu tužitelja, zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku, u predmetu tog suda broj 65 0 P 779053 19 P. Uz zahtjev je dostavljen i cijeli spis.

U zahtjevu Općinski sud u Sarajevu navodi da je pred tim sudom u toku postupak po tužbi tužitelja Suada Isakovića iz Ilidže, koga zastupa AD Pizović d.o.o. Sarajevo, protiv tužene Raiffeisen Bank d.d. BiH, zastupana po AD Marić & Co d.o.o. Sarajevo, radi utvrđivanja ništavosti i sticanja bez osnova, v.s. 87,20 KM. Tužitelj tužbenim zahtjevom predlaže utvrđenje da je odredba člana 4.1. Ugovora broj 2800807790 o dugoročnom zamjenskom kreditu od 07.07.2010. godine, zaključenog između parničnih stranaka, ništava i bez pravnog dejstva, što je tužena dužna priznati i trpiti, te da se dosljedno utvrđenom obaveže tužena da tužitelju na ime sticanja bez osnova isplati iznos od 87,20 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 07.07.2010. godine pa do isplate, uz naknadu troškova postupka.

U obrazloženju tužbe se navodi da je predmetnim ugovorom o kreditu tužitelj dužan tuženoj isplatiti određeni iznos na ime troškova obrade kredita, što je i učinio, ali da smatra da je navedena odredba ugovora suprotna načelu savjesnosti i poštenja iz člana 12. Zakona o obligacionim odnosima, te načelu jednake vrijednosti davanja iz člana 15. i člana 46. i 47. istog zakona, te slijedom toga da je ništava u smislu člana 103. i 104. ZOO i da se tužena neosnovano obogatila.

Tužena je u odgovoru na tužbu osporila navode tužbe, istakla prigovor zastare potraživanja, pozvala se na Zakon o bankama, te istakla da je naknada obrade kredita kao bankarska usluga standardna dozvoljena praksa tužene.

Dalje se u zahtjevu navodi da je na pripremnom ročištu kod prvostepenog suda punomoćnik tužitelja predložio da sud u smislu člana 61.a. ZPP dostavi spis Vrhovnom sudu F BiH radi zauzimanja jedinstvenog pravnog stava po predmetu o tužbenom zahtjevu iz razloga što se kod tog suda vodi preko 20 istih sporova sa identičnim pravnim i činjeničnim opisom. U podnesku su navedeni brojevi predmeta postupaka koji se vode pred tim sudom, te da se sa identičnim pravnim pitanjima vode sporovi u sudovima u Mostaru, Tuzli, Travniku i drugim. Poziva se na stav sudske prakse Višeg suda u Somboru broj GŽ 312/17 od 15.03.2017. godine i Apelacionog suda Brčko Distrikta broj 95 0 Mal 104884 18 GŽ od 28.08.2018. godine, te na odredbu člana 54. Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

U odgovoru na prijedlog tužitelja za pokretanje postupka za rješavanje spornog pravnog pitanja tužena je istakla da je donesena presuda Vrhovnog suda F BiH broj 58 0 P 101911 18 Rev od 17.09.2019. godine u kojoj je odlučeno i o ništavosti odredbe o naknadi troškova obrade kredita na način da je tužbeni zahtjev odbijen, te smatra da je sporno pravno pitanje riješeno.

Sudija prvostepenog suda daje sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja i smatra da se u predmetnoj pravnoj stvari ima cijeniti odluka Vrhovnog suda F BiH broj 58 0 P 101911 18 Rev od 17.09.2019. godine kojom je tužbeni zahtjev u pogledu prijedloga za utvrđenje ništavosti odredbe ugovora o kreditu o naknadi banke za troškove obrade kredita odbijen, te nalazi da je tom odlukom sporno pravno pitanje riješeno. Dalje navodi da su zaključenjem i potpisom ugovora o kreditu ugovorne strane preuzele sva prava i obaveze iz ugovora u smislu člana 17. ZOO F BiH, te da navedene odredbe ugovora o kreditu nisu ništave.

Odredbom člana 61a. stav (1) ZPP je propisano ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja, dok je odredbom člana 61b. ZPP propisano šta zahtjev suda za rješavanje spornog pravnog pitanja treba da sadrži.

Sudija prvostepenog suda postupio je u skladu sa odredbom člana 61a. i člana 61b. stav (1) ZPP i uz zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja priložio je i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

Odredbom člana 61c. stav (1) ZPP-a je propisano da će Vrhovni sud Federacije odbaciti nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, a stavom (2) istog

člana je propisano da zahtjev iz stava 1. ovog člana je nedozvoljen ako je o takvom zahtjevu Vrhovni sud Federacije već donio odluku.

Vrhovni sud Federacije BiH je o spornom pravnom pitanju izrazio pravni stav u svojoj odluci broj 58 0 P 101911 18 Rev od 17.09.2019. godine (strana šest, pasus prvi i drugi obrazloženja) :

„Obaveza tužitelja na plaćanje naknade troškova obrade kredita u iznosu od 1,5% od iznosa kredita je izričito utvrđena odredbom člana 2.IV ugovora o kreditu. Navedena odredba je jasna i nedvosmislena, iznos naknade je u potpunosti odrediv, a faktički i određen budući da su u samom ugovoru navedeni svi elementi za njen obračun – iznos kredita i procent u kojem se naknada plaća. Propisima o bankarskom poslovanju, kao ni drugim pozitivnim propisima nije zabranjeno ugovaranje ovakve naknade. U tom smislu nema uslova za utvrđenje ništavosti ove odredbe, pa su nižestepeni sudovi pogrešno primijenili materijalno pravo usvojivši tužbeni zahtjev kojim je tužitelj u tom postupku tražio naplaćene troškove obrade kredita u iznosu od 6.539,00 KM.

Okolnost da u samom ugovoru nije navedeno na šta se navedena naknada odnosi, po shvatanju ovog suda, ne može biti dovoljna za utvrđenje da je predmetna ugovorna odredba ništava. Po ocjeni ovog suda, kod jasno izražene volje ugovornih strana, nižestepeni sudovi nisu bili ovlašteni utvrđivati da li je tužena zaista imala navedene troškove prilikom prijema zahtjeva, pripreme ugovora i izrade plana otplate, niti koliko su ti troškovi iznosili. Imajući u vidu da ugovaranje predmetne naknade nije protivno ustavnom poretku, prinudnim propisima niti moralu društva, sudovi nisu mogli derogirati jasno izraženu volju ugovornih strana pozivom na povrede opštih principa obligacionog prava. “

U postupku rješavanja spornih pravnih pitanja ovaj sud je na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 31.05.2018. godine usvojio slijedeći pravni stav: „ Ako je Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u nekoj svojoj odluci ili sjednici odjeljenja već odlučio o takvom pitanju, takav zahtjev treba odbaciti temeljem odredbi člana 61c. stav (2) ZPP-a. “

Iz navedenih razloga valjalo je primjenom odredbe člana 61c. stav (2) ZPP-a odlučiti kao u izreci ove odluke.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.